

Briuselis, 2022 m. birželio 10 d.
(OR. en)

10070/22

ESPACE 68
MARE 47
RECH 367
COMPET 487
MI 466
IND 225
ENV 598
EU-GNSS 25
TRANS 371
TELECOM 265
ENER 294
EMPL 253
CSDP/PSDC 350
CFSP/PESC 755

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2022 m. birželio 10 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9389/22

Dalykas: Programa „Copernicus“ iki 2035 m.
– Tarybos išvados (priimtos 2022 m. birželio 10 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl programos „Copernicus“ iki 2035 m., kurias Taryba priėmė 2022 m. birželio 10 d. įvykusiame 3877-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl programos „Copernicus“ iki 2035 m.

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- A. 2019 m. lapkričio 29 d. Tarybos išvadas „Kosmoso srities sprendimai tvarumui Arktyje užtikrinti“¹, kuriose pripažįstama, kad Europa turi puikių pajėgumų Žemės stebėjimo srityje ir kad tie pajėgumai yra svarbūs stebint klimato kaitos poveikį Arkties aplinkai ir kovojant su juo; tačiau jose Taryba atkreipė dėmesį ir į kai kuriuos išliekančius trūkumus stebėsenos pajėgumų ir paslaugų srityje;
- B. 2020 m. birželio 4 d. Tarybos išvadas „Kosmosas užtikrinant tvarumą Europoje“², kuriose akcentuojama, kad Žemės mokslai ir Europos palydovų duomenys, kosmoso paslaugos ir kosminės technologijos gali prisidėti prie Europos žaliojo kurso, ir kuriose Europos Komisija ir valstybės narės raginamos palengvinti ir skatinti duomenų ir paslaugų naudojimą;
- C. 2021 m. gegužės 28 d. Tarybos išvadas „Kosmosas žmonėms Europos pakrančių zonose“³, kuriose pabrėžiama, kad programos „Copernicus“ paslaugos ir taikomosios programos yra neįkainojamas indėlis įgyvendinant žaliają pertvarką ir sprendimų priėmimo bei planavimo priemonės, kurios galiausiai bus naudingos piliečiams;
- D. 2021 m. gegužės 28 d. Tarybos išvadas „Naujasis kosmosas žmonėms“⁴, kuriose Komisija ir ES kosmoso programos agentūra (EUSPA) raginamos pasitelkiant veiksmų planą sudaryti palankias sąlygas kosmoso paslaugų naudojimui, skatinant kosmoso technologijomis grindžiamų sprendimų taikymą įvairiose ES politikos srityse, ir gerinti ES galutinės grandies kosmoso industrijos konkurencingumą;

¹ Dok. 14603/19.

² Dok. 8512/20.

³ Dok. 9164/21.

⁴ Dok. 9163/21.

- E. 2021 m. birželio 10 d. Tarybos išvadas „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“⁵, kuriose visų pirma akcentuojama, kad svarbu toliau plėtoti programos „Copernicus“ paslaugas klimato kaitos poveikiui vertinti;

I. Įvadas. Dabartinė padėtis ir tendencijos

1. PRIMENA, kad programa „Copernicus“ yra civilinė, į naudotojus orientuota operacinė sistema, sukurta siekiant reaguoti į pagrindinius visuomenės uždavinius ir pagrįsta patikima moksline patirtimi; ja generuojami nemokamos ir atviros prieigos duomenys ir informacija; PABRĖŽIA, kad vykdydama programą „Copernicus“ Sąjunga pirmauja pasaulyje ir gali atlikti Žemės stebėjimą bei stebėseną ir numatyti pokyčius, visų pirma naudodama modeliavimą, ir teikti paslaugas mokslo, instituciniams ir komerciniams naudotojams, ir kad programa „Copernicus“ Europai jau duoda daug apčiuopiamų rezultatų, pvz., klimato paslaugų, žemės, vandenynų ir atmosferos aplinkos stebėsenos, nelaimių valdymo ir civilinio saugumo srityse;
2. PABRĖŽIA, kad, siekiant išlaikyti Europos pirmavimą, reikėtų ne tik užtikrinti programos „Copernicus“ paslaugų ir in situ bei kosmoso stebėjimo pajėgumų ir duomenų tęstinumą ir nuolatinį tobulinimą, bet ir pagerinti ir išplėsti naujų rūšių stebėjimo pajėgumus ir naujas paslaugas, remiantis atnaujintais mokslo ir institucinių naudotojų reikalavimais ir pasinaudojant naujausiomis technologinėmis ir mokslinėmis žiniomis;
3. PRIMENA, kad kuriant programos „Copernicus“ iki 2035 m. viziją turi būti atsižvelgiama į pagrindines tendencijas, susijusias su jos pagrindiniais naudotojais, ir turėtų būti atidžiai stebimi Sąjungos ir jos valstybių narių politiniai prioritetai, aplinkosaugos uždaviniai ir technologinė pažanga, tuo pačiu metu siekiant didinti jos gebėjimą spręsti visuomenės uždavinius pagal tris ramsčius: Žaliąjį kursą, visų pirma klimato kaitos iššūkį, skaitmeninę pertvarką ir civilinį saugumą, kartu prisidedant prie atsparesnės Europos;

⁵ Dok. 9694/21.

4. PABRĖŽIA, kad programos „Copernicus“ sėkmė priklauso nuo Komisijos, valstybių narių ir pagrindinių partnerių, t. y. visų organizacijų, kurios programai „Copernicus“ teikia savo aukšto lygio praktinę patirtį : Europos kosmoso agentūros, Europos meteorologinių palydovų eksploatavimo organizacijos, ES kosmoso programos agentūros, Europos vidutinės trukmės orų prognozių centro, organizacijos „Mercator Ocean International“, Europos aplinkos agentūros, ES palydovų centro, Europos jūrų saugumo agentūros ir *Frontex*, taip pat Europos pramonės ir mokslinių tyrimų organizacijų, ekspertinių žinių; PRIPAŽIŠTA, kad programos „Copernicus“ valdymas atliko ir toliau atliks pagrindinį vaidmenį užtikrinant programos sėkmę; PRIMENA, kad programos „Copernicus“ naudotojų forumas yra ekspertų organas naudotojų poreikių ir naudotojų gausinimo srityje, ir PABRĖŽIA naudotojų forumo vaidmens svarbą visoje vertės grandinėje;
5. RAGINA iki 2035 m. plėtoti programos „Copernicus“ paslaugas ir duomenis, kad būtų pasiekti Žaliojo kurso klimato ir aplinkos tikslai, t. y. perėjimas prie darnaus vystymosi, įskaitant klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos, visų pirma vykdant sustiprintą CO₂ stebėseną;
6. PRIMENA, kad programa „Copernicus“ teikiamos moksliškai svarbios priemonės ir rodikliai dabatinei klimato būklei, priežastims ir tendencijoms įvertinti, taip pat ilgalaikėms klimato kaitos scenarijų projekcijoms, taip teikiant vertingą paramą politikos formuotojams ir sprendimus priimančioms asmenims, taip pat ekonominės veiklos vykdytojams ir piliečiams, ir PABRĖŽIA, kad programa „Copernicus“ atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant ypatingos svarbos duomenų prieinamumą, stebint ir vertinant pažangą, padarytą siekiant kai kurių Paryžiaus susitarimo tikslų, įskaitant paramą vertinant bendrą pažangą, ir priimant sprendimus vėlesnėse Šalių konferencijose;

7. PABRĖŽIA, kad programa „Copernicus“ turi atlikti pagrindinį vaidmenį remiant viešuosius sprendimus ir veiksmus, visų pirma tokiose srityse kaip biologinė įvairovė ir ekosistemos, sveikata kaip koncepcijos „Viena sveikata“ dalis, parama švariai energijai, kova su tarša, ekonomikos ir visuomenės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, miestų tvarumas, transportas ir išmanusis judumas, maisto ir vandens ištekliai, kriosfera, tvarus vandenynų valdymas, pakrančių zonos, jūrų stebėjimas, miškininkystė, tvarus žemės ūkis, gamtos ištekliai, kultūros paveldas, dykumėjimas, rizikos valdymas ir nelaimių valdymas, pvz., hidrologiniai ar geologiniai pavojai;
8. PABRĖŽIA, kad siekiant kuo didesnės naudos programai „Copernicus“ svarbu atsižvelgti į šias naujas tendencijas:
- i. technologijų srityje:
 - papildomus Žemės stebėjimus naudojant naujus matavimus ir prietaisus;
 - papildomus Žemės stebėjimus naudojantis nauja architektūra ir naujais verslo modeliais, visų pirma viešomis ar komercinėmis grupėmis ir naujojo kosmoso galimybėmis;
 - ii. mokslo srityje:
 - kompiuterijos mokslo raidos poveikį visų Žemės sistemos komponentų skaitmeniniams modeliams, įskaitant požiūrį į susietąsias modeliavimo sistemas ir ansamblius;
 - iii. skaitmeninių technologijų srityje:
 - skaitmeninę transformaciją, įskaitant našiąją kompiuteriją, didžiųjų duomenų analizę, dirbtinį intelektą, duomenų sintezę ir vizualizaciją, ilgalaikį duomenų išsaugojimą, netgi skaitmeninių dvynių koncepciją;

9. PRIMENA valstybių narių lūkesčius, kad remiant atsparesnės Europos kūrimą būtų plėtojami ES ekstremaliųjų situacijų valdymo ir saugumo tarnybų pajėgumai, ir ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad reikia stiprinti saugumo paslaugų portfelį plėtojant, pavyzdžiui, didesnius ankstyvojo perspėjimo ir rizikos vertinimo pajėgumus, kad būtų galima stebėti ir analizuoti galimą gyventojų perkėlimą dėl klimato kaitos poveikio;
10. PRIMENA, kad jau seniai reikia labiau reaguoti ir tiksliau rinkti ir platinti duomenis, be kita ko, užtikrinant didesnę lankstumą ir savalaikiškumą programuojant palydovus virš prašomos zonos;
11. PRIMENA, kad programos „Copernicus“ naudotojų gausinimas yra prioritetas ir kad paslaugos, duomenys ir informacija turi būti patogūs naudoti, atitikti visuomenės, ekonominius ir aplinkos poreikius ir būti naudingi visų pirma valdžios institucijoms, taip pat mokslo bei ekonomikos subjektams ir piliečiams;
12. PABRĖŽIA, kad turi būti sudarytos palankesnės sąlygos nesudėtingai ir lanksčiai prieigai prie duomenų, įskaitant visus programos „Copernicus“ paslaugoms teikti reikalingus duomenis, ir jų naudojimui ir kad programa „Copernicus“ gali būti prisidedama prie visos Europos vertės grandinės plėtros, be kita ko, skatinamas galutinės grandies sektorius, įgyvendinant ir skatinant naudotojams patogias ir, kiek įmanoma ir kai tinkama, efektyviai energiją vartojančias Europos duomenų ir informacijos prieigos platformas;

II. Rekomendacijos

13. PATVIRTINA, kad programa „Copernicus“ yra civilinė, operatyvinė, į naudotojus orientuota ES vadovaujama programa, kuria remiamas Žaliasis kursas, skaitmeninė pertvarka ir civilinis saugumas, kartu prisidedant prie atsparesnės Europos; REKOMENDUOJA ir toliau teikti pirmenybę klimato kaitai, remti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos politiką ir REKOMENDUOJA išlaikyti nemokamų, visapusiškų ir atvirųjų duomenų politiką programos „Copernicus“ atžvilgiu;
14. RAGINA užtikrinti ilgalaikį didesnę kosmoso ir in situ dabartinio stebėjimo ir paslaugų tęstinumą;

15. PRIMYGTINAI RAGINA įgyvendinti dar neįgyvendintus programos „Copernicus“ prioritetus, įskaitant „Sentinel Next Generation“ ir šešias programos „Copernicus“ išplėtimo misijas, ir teikti specialią paramą tokioms politikos sritims kaip Arktis, pakrančių zonos, kultūros paveldas, atitiktis aplinkosaugos reikalavimams, atsižvelgiant į kosmoso ir antžeminio segmento saugumą ir duomenų vientisumą; PABRĖŽIA, kad reikia spręsti naujų paslaugų, pvz., žemės ūkio, apsirūpinimo maistu ir vandeniu, klausimą, ir REKOMENDUOJA pasirengti ilgalaikiai „Sentinel“ šeimos raidai, grindžiamai atnaujintais naudotojų poreikiais;
16. REKOMENDUOJA, kad atsakas į pagrindinius naudotojų reikalavimus būtų aiškiai sutelktas į tinkamos naudoti ir nekoreguotos informacijos teikimą ir kad Komisija turėtų jį apibrėžti per skaidrų ir struktūrinį dialogą, koordinuodama veiksmus su programos „Copernicus“ naudotojų forumu;
17. RAGINA skirti pakankamai lėšų programos „Copernicus“ paslaugų moksliniams tyrimams ir plėtrai bei veiklai, siekiant užtikrinti, kad būtų rengiamos naujos paslaugos ir nauji projektai, kuriuose būtų naudojamosi būsimais duomenimis ir jų geresne integracija, be kita ko, su kitais šaltiniais, kad būtų išlaikyti pažangiausi programos „Copernicus“ pajėgumai ir tarptautinis konkurencingumas, ir PABRĖŽIA, kad daugiau dėmesio reikia skirti Žemės stebėjimo infrastruktūros tvarumui visoje vertės grandinėje ir jos aplinkosauginio pėdsako stebėsenai;
18. PABRĖŽIA, kad reikėtų atidžiai stebėti sąsają su Skaitmeninės Europos programa, įskaitant iniciatyvą „Tikslas – Žemė“;
19. REKOMENDUOJA stiprinti hibridinį programos „Copernicus“ kosmoso segmentą, grindžiamą pagrindiniais naudotojų reikalavimais, taip pat atsižvelgiant į programos „Copernicus“ naudotojų forumo konsultacijas ir rekomendacijas; REKOMENDUOJA apibrėžti, kurie pajėgumai ir paslaugos turėtų būti stiprinami „Sentinel“ architektūroje, kad būtų užtikrintas savarankiškumas ir atsparumas, ir RAGINA Komisiją įvertinti, kiek „Sentinel“ misijos, kurios yra „Copernicus“ infrastruktūros pagrindas, galėtų būti papildytos papildomais Europos viešaisiais ir (arba) komerciniais pajėgumais, ypatingą dėmesį skiriant naujojo kosmoso sprendimams;

20. REKOMENDUOJA, siekiant imtis tolesnių veiksmų, įvertinti, kaip hibridinis programos „Copernicus“ kosmoso segmentas galėtų pasinaudoti papildomais pajėgumais, inovacijomis ir didesniu veiksmingumu Žemės stebėjimo srityje, įskaitant lanksčias ir dinamiškas užduotis, dažnesnius pakartotinius vizitus, taip pat didesnės skiriamosios gebos vaizdus, beveik tikruoju laiku teikiamoms programos „Copernicus“ paslaugoms paremti, kad būtų patenkinti nuolat kintantys poreikiai, kartu atsižvelgiant į riziką ES saugumo interesams;
21. PABRĖŽIA, kad reikia užtikrinti palydovinių duomenų ir informacijos produktų kalibravimą ir patvirtinimą, naudojant patikimus dokumentais patvirtintos aukštos kokybės *in situ* duomenis, prieigą prie analizei parengtų duomenų, duomenų iš visų šaltinių ir skirtingų skiriamųjų gebų duomenų sintezę, taip pat greitą aukštos kokybės duomenų prieinamumą siekiant kuo tinkamiau juos panaudoti;
22. PRITARIA siekiui teikti pažangius viešuosius duomenis ir tiekti produktus, kad būtų skatinama galutinės grandies komercinė veikla, ir RAGINA Komisiją užtikrinti, kad programa „Copernicus“ galėtų atlikti svarbų vaidmenį ES pramonėje siūlant sutartis dėl minimalaus standarto duomenų gavimo remiantis naudotojų poreikiais, duomenų kokybe ir moksline svarba;
23. REKOMENDUOJA dėti daugiau pastangų įgyvendinant politiką, kuria skatinamas programos „Copernicus“ duomenų naudojimas teikiant viešąsias paslaugas Europos ir nacionaliniu lygmenimis ne kosmoso sektoriuose, ir prireikus šalinti kliūtis, trukdančias naudotis politika ir taisyklėmis;
24. MANO, kad tarptautinis bendradarbiavimas Žemės stebėjimo srityje yra labai svarbus siekiant veiksmingai įgyvendinti tarptautinius bendrus politikos tikslus, ir PABRĖŽIA, kad susitarimuose ir administraciniuose susitarimuose, dėl kurių deramasi su tarptautiniais partneriais, reikia užtikrinti abipusiškumą ir pasiekti ES autonomijos ir bendradarbiavimo pusiausvyrą, be kita ko, užtikrinant veiksmingesnes sąsajas su tarptautinėmis Žemės stebėjimo grupėmis ir institucijomis;

25. naudotojų gausinimo srityje:

- a. REKOMENDUOJA, kad „Copernicus“ naudotojų forumas aktyviai dalyvautų ir pateiktų informacija pagrįstą nuomonę, visų pirma remdamasis naudotojų ir valstybių narių atsiliepimais, kad būtų plėtojamos paslaugos, įskaitant kosmoso duomenis ir produktus, taip pat renkami nauji duomenys, naudojama papildoma informacija ir gausinami programos „Copernicus“ naudotojai;
- b. PABRĖŽIA, kad svarbu įgyvendinti bent vieną programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos prieigos platformą, susijusią su kompiuterijos ištekiais, kad būtų remiamos ekonominės ekosistemos ir moksliniai tyrimai, ir kad svarbu vykdyti nacionalinių duomenų platformų tinklaveiką siekiant užtikrinti tvarią ir nepriklausomą Europos prieigą prie duomenų ir informacijos produktų;
- c. REKOMENDUOJA Komisijai kartu su programos „Copernicus“ įgaliotaisiais subjektais, įskaitant EUSPA, ir dalyvaujant valstybėms narėms iki 2023 m. vidurio parengti nuoseklią naudotojų gausinimo strategiją ir susijusį veiksmų planą, kad būtų remiama ES ir nacionalinė politika ir kartu būtų skiriamas dėmesys ES kosmoso programos teikiamoms socialinės ir ekonominės vertės kūrimo galimybėms, visų pirma:
 - i. sprendimų, kuriais siekiama, kad programos „Copernicus“ duomenis ir produktus būtų lengviau naudoti priimant įrodymais pagrįstus sprendimus, ypač skirtų sprendimus priimančioms asmenims ir už viešąją politiką atsakingoms institucijoms, kūrimui;
 - ii. poreikiui plėtoti kompleksines ir daugiadalykes paslaugas, reikalingas naudotojų gausinimo veiklai plėtoti, be kita ko, ne kosmoso srities subjektams;
 - iii. įvairių ES kosmoso programos komponentų, pavyzdžiui, GALILEO ir „Copernicus“, kryžmaveikai;

- iv. paramai nacionaliniams naudotojų forumams, tinklui „Copernicus Relays“ ir „Copernicus Academy“ bei kitoms nacionalinėms iniciatyvoms, kuriomis tinkamai naudojamosi esamomis ES priemonėmis, kad padedant įgaliotiesiems subjektams būtų išplėsti naudotojų gausinimo veiksmai visose valstybėse narėse, pasinaudojant programos „Copernicus“ naudotojų forumo rekomendacijomis;
 - v. galimybei įgyti įgūdžių, kurie padėtų plėtoti naudotojų gausinimo veiklą ir prisidėti prie kosmoso ir skaitmeninės atskirties mažinimo visoje Europoje, visų pirma stiprinant gebėjimus visose valstybėse narėse ir mokant nacionalinius specialistus, verslininkus ir akademikus;
 - vi. tikslinių priemonių, kuriomis siekiama didinti pajėgumus valstybėse narėse, kuriose kuriama kosmoso industrija, remti naujojo kosmoso ekosistemą ir galutinės grandies sektorių, plėtojimui.
-